

ТЕМИ ОТ МЕДИИТЕ

09.07.2012 г.

Асоциация на индустриалния капитал в България

[Вестник Сега](#)

✓ **Стефан Петранов: Държавата губи около 10 млрд. лв. годишно заради сивата икономика**

<http://www.segabg.com/article.php?id=607600>

Инвеститорите у нас трябва или също да започнат да крият оборотите си, за да бъдат конкурентни на останалите, или да се борят с некоректните фирми, смята икономистът Стефан Петранов

ВИЗИТКА: Доц. д-р Стефан Петранов е дългогодишен преподавател в Стопанския факултет на СУ "Св. Климент Охридски" по макроикономика, микроикономика, теория и управление на инвестициите. Преподавал е също така по програми на Делауеърския университет (САЩ), Университет Еразмус (Холандия) и Висшето училище по застраховане и финанси. Основател е на Института на дипломираните финансови консултанти, а сега е член на управителния му съвет. Член е на Консултативния съвет на БНБ, както и на Националната комисия по корпоративно управление. Част е и от екипа на Асоциацията на индустриалния капитал.

- Г-н Петранов, защо дори и след свързването на касовите апарати с приходната агенция България продължава да бъде на първо място по сива икономика в целия ЕС?

- Да, смята се, че страната ни има най-голям дял в сивата икономика, но важното е, че в сравнение с предходни години има безспорно подобрене. Решаването на проблемите на сивата икономика отнема време и няма как да стане от днес за утре. Сивата икономика е много инерционно явление - веднъж породена, тя много трудно се преодолява, затова дори и да се вземат мерки, не е реалистично да се очаква рязко и бързо подобрене. Освен това свързването на касовите апарати с приходната агенция стана за повечето фирми в началото на 2012 г., а стойностите на нашия индекс се изчисляват на годишна база и отчитат състоянието към 2011 г.

- В кои сфери бележим напредък?

- Според последния доклад за неформалната икономика в България бележим напредък преди всичко в областта на акцизите върху тютюневите изделия и алкохола. Напредък има и на пазара на труда - все по-малко хора работят без трудов договор или с фиктивни контракти. Това не означава, че няма такива - има, но те са по-малко в сравнение с преди. Причините за това са различни - подобрието при трудовите договори е заради засилените проверки от страна на Инспекцията по труда, които зачестиха в рискови от гледна точка на сиви практики отрасли като строителство и туризъм.

При акцизите за алкохола голяма роля изигра въвеждането на измервателни уреди за количествата, които се произвеждат. Те са подобни на тези, които бяха въведени и за производителите и търговците на горива, и доведоха до същия ефект - изсветляване. Според нашия индекс най-разпространеното нарушение е неиздаването на касови бележки в сферата на услугите. Там ситуацията е по-сложна, отколкото при стоките, защото при тях отчетността е съвсем друга. На второ място може би е работата на фиктивен трудов договор.

- Какъв е делът на сивата икономика и с цялата условност на това колко губи държавата?

- Няма как да се измери съвсем точно нещо, което се крие. За сивите практики ние съдим единствено по косвени статистически показатели и по анкетни проучвания. Това, което правим в нашите изследвания, е да оценим честотата на разпространение на дадена сива практика, но какъв е нейният дял към икономиката като цяло, едва ли може да се каже с точност. Ако кажем например условно, че 20% от хората работят без трудов договор, дали това съответства на 20% от БВП, зависи от това какво точно работят тези хора - дали са ангажирани в дейности с висока добавена стойност, или в такива с ниска добавена стойност. Със сигурност обаче държавата губи много от всички сиви практики. Ако говорим за данъци и осигуровки, вероятно България губи около 8-10 млрд. лв. годишно. Това не са никак малко пари.

- Като че ли борбата със сивата икономика в туризма, строителството и здравеопазването е най-трудна. Защо?

- Ситуацията в тези три бранша действително не е добра от гледна точка на сиви практики и те често се изтъкват като най-проблемните сфери. Това е така, защото става въпрос за услуги при туризма и здравеопазването, а производството и реализацията на услугите се проследяват по-трудно. При строителството има и други фактори като сезонна заетост и криза.

- В такъв случай как тези сектори могат да станат по-проследими?

- Един от възможните начини е да се регулират фирмите, които работят в сферата на услугите, като се обложат с патентен данък. Преди време имаше подобна практика, но тя бе изоставена заради трудностите при определянето на този налог, така че той да е справедлив и да отразява действителното състояние на фирмите. Разбира се, подобна мярка най-вероятно няма да се приеме добре от всички в бизнеса, но каквито и мерки да се предприемат, тези, които работят "на сиво", няма да се съгласят. И в това няма нищо чудно - няма икономическа мярка, която да е еднозначна, да решава всички проблеми и да се приема радушно от всички.

- Как гледате на идеята и т.нар. вендинг машини - автоматите за кафе, закуски и т.н., също да се свържат с приходната агенция?

- Смятам, че те също трябва да имат онлайн връзка с НАП. Това, че не са свързани в момента, създава предпоставки за сиви практики. Не казвам, че всички крият приходи, но все пак има и такива фирми. Освен това няма логика всички останали, които правят касови продажби, да бъдат свързани с данъчните, а само вендинг машините да не са. Трябва да има равни икономически условия за всички фирми.

Като цяло порочните практики се дължат отчасти и на това, че хората нямат достатъчно добра данъчна култура и не разбират проблема.

- Как се отразява сивата икономика на чуждестранните инвеститори?

- Това отблъсква инвеститорите. Фирмите, които работят "на сянка", имат конкурентни предимства пред изрядните, защото имат по-малко разходи. Това означава, че инвеститорите у нас трябва или също да започнат да крият оборотите си, за да бъдат конкурентни на останалите, или да се борят често пъти с некоректна конкуренция.

- Сякаш изглежда по-лесно да се приравнят с останалите, отколкото да водят една почти изгубена битка...

- Всичко зависи от инвеститорите - някои се примиряват и също минават на сянка. По-големите от тях, които имат сериозни правила за работа, просто се отказват и не идват. И едното, и другото обаче не е добре за нас.

- В такъв случай как може да се подобри инвестиционната среда, като изключим спорните идеи за раздаване на пари в брой за нови работни места?

- Вероятно ще бъде полезно компаниите да се ползват с определени облекчения при инвестиране, но големите проблеми са в други сфери. Пречките пред инвеститорите в момента са преди всичко в областта на съдебната система, работата на администрацията и корупцията. Големият дял на сивата икономика също има съществено значение, разбира се. Сериозен остава и проблемът с решаването на различни търговски спорове. Например един процес по обявяване на несъстоятелност трябва да е бърз - иначе стойността на активите на дадена фирма намалява и проблемите се заплитат още повече. В България средната продължителност на такива дела е 2-3 г., а понякога дори и повече. За сравнение - в други страни подобни процеси протичат много бързо - за няколко месеца, което в България е практически невъзможно.

Важни обществено-икономически и политически теми

[Вестник Класа](#)

✓ Нови съмнения около спасителния пакт на еврозоната

http://www.klassa.bg/news/Read/article/208197_%D0%9D%D0%BE%D0%B2%D0%B8+%D1%81%D1%8A%D0%BC%D0%BD%D0%B5%D0%BD%D0%B8%D1%8F+%D0%BE%D0%BA%D0%BE%D0%BB%D0%BE+%D1%81%D0%BF%D0%B0%D1%81%D0%B8%D1%82%D0%B5%D0%BB%D0%BD%D0%B8%D1%8F+%D0%BF%D0%B0%D0%BA%D1%82+%D0%BD%D0%B0+%D0%B5%D0%B2%D1%80%D0%BE%D0%B7%D0%BE%D0%BD%D0%B0%D1%82%D0%B0

Страните от еврозоната ще трябва да гарантират заемите за банките им, отпускани от постоянния спасителен фонд на региона, Европейския механизъм за стабилност (ESM), дори рекапитализацията да е пряка, казва високопоставен представител на ЕС, запознат със ситуацията. Уточнението хвърля сянка на съмнение върху пробива на срещата на върха преди седмица, когато бе решено, че след създаването на централен регулатор за банковия сектор в обединението ESM ще може директно да инжектира ликвидност в затруднените институции. „Трябва да изясня правомощията на ESM. Фондът ще може да се сдобива с акционерен дял в дадена банка, но само срещу пълна гаранция от съответната държава“, поясни източникът. Той допълва, че обезпечението няма да се отчита автоматично в официалното дългово бреме на правителството, но заемът си остава негов риск.

Идеята на директната рекапитализация на банките от ESM бе да прекъсне връзката между суверенния дълг и проблемите на бранша. Всеки път когато страна получава финансово съдействие за стабилизиране на банките си, дълговото бреме на правителството се качва, което задълбочава опасенията на инвеститорите около стабилността на държавата и вдига доходността по облигациите ѝ. Това на свой ред вреди на банките, чиито баланси са пълни с подобни инструменти на вътрешно равнище. Новината засили натиска за покачване на доходността по облигациите в региона, които паднаха рязко, след като лидерите обявиха на пръв поглед ключови антикризисни инициативи на 29 юни. Доходността по 10-годишните испански ценни книжа, която отново тръгна нагоре във вторник, стигна 6,97% в петък и се доближи до рекордни равнища, информира Tradeweb.

Анонимният източник казва още, че вторият предполагаем пробив в срещата на върха, създаването на централен надзорен орган за банките в региона с участието на ЕЦБ, няма да бъде задействан преди втората половина на 2013 г. Миналия месец лидерите заявиха, че ще търсят споразумение за регулатора до края на годината. Директната банкова рекапитализация ще бъде възможна едва след създаването му. Забавянето свежда до минимум шансовете помощта за Испания да бъде от ESM. Парите най-вероятно ще дойдат от преходния фонд, Европейския фонд за финансова стабилност, където решенията се вземат с единодушие.

Коментарите на източника бяха поредният удар върху надеждите, провокирани от срещата на върха. По-рано правителствата на Финландия и Холандия заявиха, че ще блокират нова мярка за облекчаване на натиска върху Италия и Испания, която улеснява отпускането на спасителни средства за закупуването на облигациите на разколебани правителства.

Финансовите министри от еврозоната трябва да оформят решенията на лидерите на среща в Брюксел в понеделник, но очакванията за пробив вече са ниски. Една от малкото области, в които все още се чака сериозен напредък, са подробностите по испанския спасителен пакет. Официалното подписване е по-късно през юли, но списъкът с обвързващите условия към парите ще бъде изчистен в голяма степен, а грубата обща сума ще е договорена. Министрите вече казаха, че ще заделят за заема до €100 млрд.

Междувременно кабинетът в Мадрид заяви, че компаниите, собственост на провинциалните правителства, имат време най-късно до 31 декември 2013 г. да балансират книгите си или ще се изправят пред фалит, като част от по-широка реформа на ниво градска администрация. Целта на плана е да прехвърли кметските услуги към провинциалните управи в съответствие с най-новите стъпки за повторна централизация на властта след три десетилетия на самоуправление, които овластиха местните и регионалните администрации. Тези услуги сега се предлагат от градовете, които регистрират драстичен спад в приходите заради срив на свързаните с имуществото данъци на фона на петгодишна криза в недвижимите имоти. Оценка на предвидените бюджетни икономии в резултат на реформата ще бъде представена по-късно този месец, когато законопроектът вероятно ще бъде одобрен от кабинета, заяви вицепремиерът Сорая Саенс де Сантамария.

[Вестник Капитал daily](#)

✓ **Българската енергетика получи безплатни въглеродни квоти**

http://www.capital.bg/biznes/kompanii/2012/07/08/1861937_bulgarskata_energetika_poluchi_bezplatni_vuglerodni/

Електроенергията в България се очаква да поскъпва по-плавно до 2020 г., след като Европейската комисия отпусна допълнителни безплатни квоти за енергийния сектор в страната. Става дума за решението на Брюксел да даде временно и частично изключение от задължението на централите, работещи на изкопаеми горива, да закупуват разрешителни за всички отделяни въглеродни емисии чрез търгове от началото на следващата година. Подобни отстъпки получиха също Румъния и Чехия, а през май бяха одобрени заявленията на Кипър, Естония и Литва.

Решението на еврокомисията е добра новина на фона на 13-процентното поскъпване на електроенергията в страната от 1 юли. Засега обаче не е ясно дали цените за догодина ще могат да се актуализират със задна дата, тъй като тарифите за периода юли 2012 - юни 2013 г. вече включват въглеродните разходи на централите. Няма информация и как ще повлияят инвестициите в модернизация, които централите ще трябва да направят в замяна на отстъпките.

Пазарно изключение

Съгласно европейските директиви до края на тази година всички инсталации в Европейската схема за търговия с емисии (ЕСТЕ) разполагат с определени безплатни квоти. От догодина обаче всички те трябва да излязат на пазара и да закупуват разрешителни за отделяните количества въглероден диоксид. Чрез промени в директивите преди няколко години на десет държави членки беше предоставена възможност да поискат временни изключения от правилото (дерогации), които позволяват на централите им постепенно да увеличават процента на емисиите, които закупуват - от 30% през 2013 г. до 100% през 2020 г. София е кандидатствала за отстъпката по искане на шест топлофикации, две топлоелектрически централи и две заводски инсталации. От дерогация са се отказали ТЕЦ "ContourGlobal Марица-изток 3" и ТЕЦ "AES Гълъбово" ("Марица-изток 1").

Право на отлагане

Според правилата на ЕК право на отлагане имат страни, в които голяма част от електроенергията се произвежда от един тип изкопаеми горива, а брутният национален продукт на глава от населението е под 50% от средния за ЕС. България отговаря и на двата критерия - към 2006 г. над 30% от електрическата енергия е идвала от въглища, а БНП е бил едва 36% от този в съюза, се посочва в заявлението, изработено от Министерството на икономиката, енергетиката и туризма (МИЕТ). С изключение на Малта и Латвия всичките държави са се възползвали от правото си и през септември 2011 г. са подали заявления за временни безплатни квоти. Освен одобрените до момента решения се очакват скоро и за Полша и Унгария. Срещу това страните се задължават да инвестират в създаването и модернизацията на инфраструктура за чисти технологии средства, отговарящи на пазарната стойност на квотите.

Спестено

Общо над 268 милиона безплатни квоти ще бъдат отпуснати на електроцентралите в одобрените до момента шест държави за периода 2013 - 2019 г. Само България ще получи над 54 млн. разрешителни, като количеството им постепенно ще намалява до нула през 2020 г. Една квота се равнява на 1 тон въглероден диоксид. При цена от около 8 евро в момента това прави над 430 млн. евро спестени средства през следващите седем години.

По изчисления на МИЕТ без отстъпките цената на електроенергията в страната би скочила с 23% още през 2013 г. Сметките обаче са направени през 2011 г., когато емисиите се търгуваха близо двойно по-скъпо, отколкото в момента. С дерогацията повишението ще е по-плавно, като през 2013 г. цената ще се повиши с 11%, посочват от МИЕТ.

[Вестник Капитал](#)

✓ **Дългово завръщане**

http://www.capital.bg/politika_i_ikonomika/bulgaria/2012/07/06/1861213_dulgovo_zavrushtane/

Само допреди няколко години твърдението, че България може да се финансира на по-добра цена от Италия или пък Испания, звучеше като анекдот.

Тази седмица това се случи. След десет години отсъствие страната се завърна на международните дългови пазари. И по всеобщо мнение го направи добре. Правителството пласира еврооблигации за 950 млн. евро при по-добра от първоначално очакваната доходност и си осигури нужните средства за първото голямо плащане по външния дълг догодина. Въпреки продължаващата криза в Европа. Така управляващите внесоха доза предвидимост в публичните финанси поне до началото на следващата година.

Доброто представяне на страната се превежда като доверие на чуждите инвеститори към способността ѝ да бъде надежден получател на кредит. Оценката ще се пренесе и към цената, на която корпоративният сектор може да получи

външен дълг.

Зад успешната емисия еврооблигации стоят няколко фактора. Тя е следствие на добра подготовка, съчетана с правилно избран момент и малко късмет. Въпросът е дали големият интерес към българския дълг може да се прочете и като положителна оценка за потенциала на икономиката ни.

Добре написано домашно

Всички студенти знаят, че хубава оценка рядко се получава с много късмет и много по-често – ако положиш достатъчно усилия. Седмица преди листването на емисията финансовият министър [Симеон Дянков](#) и подуправителят на Българската народна банка Калин Христов са представили страната на потенциалните инвеститори в поредица от срещи в няколко големи финансови центъра в Европа. Извън частните разговори с най-големите играчи на дълговия пазар е имало и общи презентации за всички с интерес към предложените облигации.

За успешното пласиране повлия и добре подбраният момент. Първо, изходът от гръцките избори беше добър, а след това пазарите се успокоиха и заради сигналите, излъчени на срещата на лидерите на ЕС. На местно ниво пък седмица преди емисията Министерството на финансите обяви, че бюджетът към май е на излишък. Брюксел ни спря процедурата по свръхдефицит, а последният доклад на еврокомисията за икономическо сближаване показва, че България отговаря на маастрихтските критерии за дълг, бюджетен дефицит и дългосрочен лихвен процент. Има и още. Данните за развитието на икономиката ни, както и за състоянието на банковата система, към момента изглеждат доста добре на фона на повечето страни от еврозоната. Т.е. в рамките на няколко дни се събраха достатъчно добри новини, така че инвеститорите да погледнат по-оптимистично. Ако правителството беше изчакало още малко, те можеха да поискат по-висока доходност заради приближаващия падеж на облигациите през януари 2013 г. и заради очакванията на почти всички международни институции за забавяне на българската икономика през тази.

"Ако погледнете с очите на инвеститора – напоследък в Европа се наливаше ликвидност под формата на нисколихвени заеми. Така че доходността по нашите книжа изглежда много добра инвестиция от гледна точка на риска, който носи България", обяснява икономист от българска банка.

Параметрите по сделката

Друг важен фактор за успех е структурирането на емисията. Облигациите са 5-годишни и са в евро, с което се избягва валутният риск. На самия аукцион интересът към тях е бил голям - подадените поръчки първоначално са за над 6 млрд. евро, което означава, че търсенето надхвърля повече от шест пъти предложеното количество. Това е позволило на банките мениджъри да намалят първоначалната ориентировъчна доходност по емисията с около 30 базисни пункта. В крайна сметка постигнатата доходност е 4.436%. Тя се формира от 4.25% лихвен купон плюс разликата между номиналната и продажната цена на облигациите. Така разходите на бюджета за лихви по новия заем ще са около 200 млн. евро за петте години и ще са по-ниски спрямо тези на падежиращата през януари 2013 г. емисия.

Постигнатите резултати от аукциона са добри и в сравнение с някои страни, които доскоро бяха смятани за много по-безрискови от България. Например рейтингите на Италия и Испания са с една степен по-високи от нашия, а доходността по техните сходни емисии от последните дни е около и над 5 процентни пункта.

Друга държава, чиято икономика доскоро се оценяваше по-високо от българската, е Хърватия. На 19 април тя пушна 5-годишна емисия в щатски долари (при тях лихвите са по-ниски) и постигна 6.37% доходност.

"С тази цена ние се доближихме много до тази, която получи Литва при сравними еврооблигации. Купонът по облигациите на Литва беше 4.21%, а нашият е 4.25%. Литва обаче има по-висок рейтинг от нашия", коментира финансовият министър [Симеон Дянков](#).

Според Григорий Ананиев, директор "Капиталови пазари за България и Румъния", в Citibank петкратното презаписване на емисията показва големия апетит за български риск. "Интерес имаше от инвеститори от Близкия изток, Азия, Европа и САЩ - това също говори за успеха на емисията", коментира пред "Капитал Daily" той.

Данните на финансовото министерство са, че една четвърт от книгата са закупени от британски институции, 17% - от германски, от австрийски - 13%, от САЩ и американски офшорни дружества - 9%, от швейцарски компании - 7%, от френски и италиански - по 5%. Девет процента са придобити от азиатски инвеститори. Почти половината от новата емисия е отишла в инвестиционни фондове, а 6% - в централни банки.

Неочаквано големият интерес към еврооблигациите логично провокира и въпроса дали правителството не се е подценило. Следващото голямо плащане на България по външния дълг обаче е през 2015 г. и може да й се наложи отново да излезе на международните пазари. "Затова е важно чуждите инвеститори сега да останат доволни, това е вид инвестиция в положителна репутация", обяснява инвестиционен банкер.

Другият важен момент около структурирането на емисията е нейният матуритет. Тя ще падежира през лятото на 2017 г. и ще съвпадне с по-следващите парламентарни избори. "Не мисля, че трябва да се търси подтекст в това съвпадение.

Според мен е избрана по-кратка емисия, защото се разчита, че дотогава ще се нормализират и нашата икономика, и тази на еврозоната, съответно и финансирането ще е по-евтино. Така че с по-къса емисия ще се пести от лихвени плащания", обяснява банкер.

И какво от това

Ефектът от доброто представяне на България е най-вече репутационен. "В момента има негласно състезание между държавите от Източна Европа, което е чисто имиджово. Това е важна битка – да се представиш добре, за да имаш по-силен глас при взимането на решения в Брюксел", обяснява банков анализатор. Той допълва, че по цена на финансиране България се нарежда малко след балтийските отличници и доста преди Румъния. Доскоро в анализите на почти всички чужди анализатори двете съседни държави вървяха в пакет.

"Най-бърз и директен ще е ефектът върху цената, на която се финансира правителството на вътрешния пазар. От гледна точка на финансовия министър това е добре, защото по наши изчисления той ще разчита на нетно вътрешно

финансиране от около 750 млн. евро през 2013 г.", твърди банков анализатор (виж карето).

Добрата доходност по външния дълг на държавата ще повлияе и върху условията, при които корпоративният сектор се финансира на външния пазар. А и чрез емисията България става разпознаваема на пазари, които са чували малко за нас, като например тези в Азия.

"Успешната емисия се забелязва от пазарите. Това според мен ще ни даде допълнителна възможност за увеличаване на кредитния рейтинг следващата година", обясни Дянков. По-добрата оценка за риска на България пък автоматично сваля цената на финансиране на всички български банки. А това в крайна сметка ще даде положително отражение върху цялата икономика. Пряка връзка между нивата на доходност по държавните облигации и върху лихвите на вътрешния пазар обаче няма.

"Продължаваме да смятаме, че съществува потенциал за увеличаване на кредитния рейтинг на България, въпреки че той очевидно не е свързан със следващите няколко месеца. От една страна, балансът на българския публичен сектор има параметри, които са по-благоприятни от средните за страните с инвестиционен рейтинг една степен над най-ниския възможен, какъвто има България в момента. Секторът на домакинствата също има много солиден консолидиран баланс, а условните задължения на правителството са ниски за стандартите на развиваща се икономика", смята Кристофор Павлов, главен икономист на Уникредит Булбанк. Той допълва, че очаква през следващата година тенденцията на нарастване на лошите кредити да се забави значително, а броят на банките, които все още не са редуцирали външните си пасиви до устойчиви нива, да остане пренебрежимо малцинство. "И най-важното, нашият централен сценарий предвижда гръцката криза да приключи по някое време следващата година. Според нас това ще доведе до сравнително бърза положителна промяна в нагласите на инвеститорите към целия регион, и най-вече към България, която в момента е страната с най-голяма експозиция към ставащото в Гърция", допълва Павлов.

Спорните моменти

Парадоксално, но добрата оценка, която България получи от пазарите, е и заради липсата на сериозни реформи. Ако ГЕРБ беше започнал да променя образованието, здравеопазването и съдебната система, които в момента гълтат милиарди, а осигуряват лоша публична услуга, поне в началото трябваше да налее още повече пари в тях. А това неминуемо щеше да увеличи числата след минуса в бюджета.

В същото време пак заради отлаганите от няколко правителства, включително и сегашното, структурни реформи, разходите на държавата не бяха свити. Ако преразпределителната ѝ роля беше ограничена, кабинетът щеше да разполага с повече пари във фискалния резерв, с които можеше изцяло или частично да изплати падежиращия в началото на 2013 г. 818 млн. евро дълг.

В същото време страната много внимателно трябва да прецизира публичните си разходи в следващите само няколко години, защото в периода между 2015 и 2017 г. я чака два пъти по-голямо дългово плащане от настоящото. Само главниците по двете падежиращи външни емисии - доларовата през 2015 г. и новата еуроа две години по-късно за над 4 млрд. лв. (виж инфографиката). А не трябва да се игнорира и фактът, че страната активизира и вътрешния пазар на дълг, който също трябва да обслужва. Това означава, че следващото правителство ще трябва отсега да мисли както за реформи, които, ако са ефективни, биха свили публичните разходи, така и за възможните опции най-вече как да рефинансира задълженията. Защото сега има интерес към 1 млрд. евро наш дълг, но 2 млрд. са по-внушителна сума, за която инвеститори ще искат повече от отличие по европейските норми. Ще искат и икономически растеж, какъвто страната имаше късмет да я споходи в годините след последното голямо дългово реструктуриране през 2002 г. Разбира се, между тогава и сега има огромна разлика (виж графиката), но основните структурни реформи останаха неосъществени, а конкурентоспособността - ниска. Така че задачите не са леки, но изискват значителен стратегически поглед още отсега и подготовката на доста по-голямо домашно от сегашното. Защото, когато Европа излезе от кризата, а тя все пак ще излезе, ще има много повече отличници от нас и тогава конкуренцията ще е значителна.

infostock.bg

✓ **България минава на косъм рубикона на рецесията**

<http://www.infostock.bg/infostock/control/news/details/36260>

Икономическият ръст в България ще достигне скромните 0.5% през тази година, догодина може да се очаква по-силно икономическо оживление, като брутният вътрешен продукт (БВП) на страната ни ще регистрира ръст от 1.5%, а през 2014 г. той ще се покачи до 2 на сто. Това показват данните от ново проучване на Виенския институт за международни икономически изследвания (WIIW).

Прогнозите на анализаторите съвпадат с тези на ЕК, която занижи очакванията си за икономическия ръст на България до 0.5% през настоящата година и до 1.9% догодина. Малко по-оптимистичен в очакванията си е МВФ, според който през 2012 г. БВП на страната ни ще отбележи ръст от 0.8%.

Шест страни от Източна Европа ще страдат от рецесия тази година заради ефекта от кризата в еврозоната и строгите мерки за икономии в целия Европейски съюз, твърдят от WIIW. Икономиките на Босна и Херцеговина, Чехия, Унгария, Сърбия, Хърватия и Словения се очаква да се свият през 2012 година, като при последните две страни спадът ще е най-голям, с 1.5 на сто, изтъква институтът. В същото време България, Черна гора и Румъния едва ще избегнат тази съдба. В момента най-голямата и най-реална опасност пред повечето страни от Централна, Източна и Югоизточна Европа е, че те ще се придържат стриктно към ангажимента им за бюджетна консолидация, докато инвестициите, потреблението и износот продължават да отслабват, предупреждават анализаторите. И още: намаленото търсене от страна на вносителите в Западна Европа се очаква също да се отрази на източните производители. Икономическият растеж губи темп в целия регион.

През тази година най-силен икономически ръст от държавите в Централна и Източна Европа се очаква да постигне Латвия (2.7%), следвана от Полша (2.3%), Словакия (2.2%) и Естония (2.1%).

От държавите, кандидатстващи за членство в Европейския съюз, най-добре се развива икономиката на Турция, като се очаква през настоящата година БВП на страната да регистрира повишение от 3.5%.

Русия, Казахстан и Украйна имат планове за добър растеж, но експертите предупреждават, че спадът на цените на стоманата, петрола, природния газ и други суровини ще има отрицателен ефект, се посочва в доклада на Виенския институт.